

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**BİR DEVLET OKULUNDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN
YENİLİKLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ VE BU
YENİLİKLERİ DERSLERİNE YANSITABİLME DURUMLARI**

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ÇALIŞMASI

FEYZA KARAKUŞ

İSTANBUL, 2022

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**BİR DEVLET OKULUNDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN
YENİLİKLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ VE BU
YENİLİKLERİ DERSLERİNE YANSITABİLME DURUMLARI**

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ÇALIŞMASI

**FEYZA KARAKUŞ
(200512001)**

**Danışman
(Prof. Dr. Tuncay Akçadağ)**

İSTANBUL, 2022

BEYAN/ ETİK BİLDİRİM

Bu proje çalışmasının yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Feyza KARAKUŞ

İmza

BİR DEVLET OKULUNDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN YENİLİKLER HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ VE BU YENİLİKLERİ DERSLERİNE YANSITABİLME DURUMLARI

Feyza KARAKUŞ

ÖZET

Bu çalışmada, öğretmenlerin eğitim alanında meydana gelen yenilikler hakkındaki görüşleri ve bu yenilikleri benimseyip derslerine aktarabilme durumları araştırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021- 2022 eğitim öğretim yılı içerisinde bir devlet okulunda çalışmakta olan 6 öğretmenden oluşturmaktadır. Araştırmada nitel yöntemlerden olan olgu bilim/fenomonoloji deseni kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşme sonrasında elde edilen veriler içerik analizi ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara görüşmeye katılan öğretmenlerin tamamının eğitim alanındaki yeniliklerin eğitimin verimliliğini ve kalitesini artırdığını, hem kendilerine hem öğrencilere hem velilere büyük kolaylıklar sağladığını, özellikle teknolojik materyallerin sınıf ortamında kullanılmasının dersleri tekdüzelikten çıkarıp daha eğlenceli hale getirdiği, geleneksel anlayışın aksine eğitimde çağdaş yaklaşımların benimsenip kullanılmasının öğrenciye ulaşabilme açısından daha ekonomik ve daha faydalı olduğunu düşündükleri görülmüştür. Öğretmenler, yeniliklere dair gelişmelerden yüz yüze iletişim yoluyla meslektaşlarından, ilgili web sayfalarından, eğitim ile ilgili sitelerden veya sosyal medya araçlarından haberdar olduklarını bu konuda özellikle bireysel çaba gösterdiklerini vurgulamışlardır. Araştırma bulgularından yola çıkılarak yenilik ve değişimler hakkında öğretmenlerin daha sistemli bir şekilde bilgilendirilmesi ve sınıfların teknik anlamda daha donanımlı ve ilgili branşa katkı sağlayacak çeşitli materyallerle donatılması hususunda gerekli çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler : Öğretmen , Öğrenci ,Yenilik

TEACHERS WORKING IN A GOVERNMENT SCHOOL ABOUT INNOVATIONS AND THE SITUATION OF REFLECTING THESE INNOVATIONS TO THEIR CLASSES

Feyza KARAKUŞ

ABSTRACT

In this study, teachers' opinions about the innovations in the field of education and their ability to adopt these innovations and transfer them to their lessons were investigated. The study group of the research consisted of 6 teachers working in a public school in the 2021-2022 academic year. The phenomenology/phenomenology pattern, which is one of the qualitative methods, was used in the research. Data It was obtained by semi-structured interview technique. The data obtained after the interview with the teachers were analyzed by content analysis. The findings obtained as a result of the research revealed that all of the teachers who participated in the interview increased the efficiency and quality of education, provided great convenience to both students and parents, especially technological innovations. Contrary to the traditional understanding, it is important to adopt and use contemporary approaches in education. It has been seen that they think that it is more economical and more beneficial in terms of reaching students. The teachers emphasized that they are aware of the developments regarding innovations through face-to-face communication with their colleagues, related web pages, education-related sites or social media tools. It is recommended that necessary studies be carried out to inform teachers more systematically about the changes and changes, and to equip the classrooms with more technically equipped and various materials that will contribute to the relevant branch.

Keywords: Teacher , Student , Innovation

TEŐEKKÜR

Proje alışmamı yrtrken yardımını ve desteğini esirgemeyen , bu süreçte bana rehberlik eden değerli danışman hocam Prof. Dr. Tuncay AKÇADAĞ' a ve çalışmama gönüllü olarak katılan tüm katılımcılara teőekkür ederim. Ayrıca tüm eğitim hayatım boyunca maddi ve manevi destekleri ile beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan sevgili aileme yine bu süreçte her zaman yanımda olan ve bana inanan kıymetli eşime sonsuz teőekkür ederim.

Feyza KARAKUŞ

İmza

İÇİNDEKİLER

ÖZET	IV
ABSTRACT.....	V
ÖNSÖZ.....	8
TABLO LİSTESİ.....	9
KISALTMALAR.....	9
1.GİRİŞ	10
1.1.YENİLİK NEDİR?.....	11
1.2.YENİLEŞME.....	12
1.3.EĞİTİMDE YENİLİK VE YENİLEŞME.....	12
1.4.ÖĞRETMENİN YENİLİKLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ.....	14
2. PROBLEM DURUMU	17
2.1. PROBLEM CÜMLESİ	17
2.1.1. Alt Problemler.....	17
2.2. AMAÇ	17
2.3. ÖNEM.....	17
2.4.VARSAYIMLAR.....	18
2.5. SINIRLILIKLAR.....	18
3. YÖNTEM.....	18
3.1.ARAŞTIRMACININ ROLÜ	19
3.2.ÖRNEKLEM.....	20
3.3.VERİ TOPLAMA ARACI.....	20
3.4.VERİLERİN ANALİZİ.....	21
4. BULGULAR	22
5.SONUÇ VE TARTIŞMA	29
6.ÖNERİLER	31
KAYNAKÇA.....	32
ÖZGEÇMİŞ.....	38

ÖNSÖZ

Yaşadığımız çağda birçok yenilik ile karşı karşıya gelmekteyiz. Gerçekleşen bu yeniliklerden eğitim faaliyetleri de büyük ölçüde etkilenmektedir. Özellikle günümüzde teknoloji alanındaki gelişmelerle bilgi daha hızlı ve daha kolay bir şekilde yayılır hale gelmiştir. Son yıllarda benimsenen yeni eğitim felsefeleri ve yaklaşımlarıyla öğrencinin eğitim-öğretim faaliyetlerinin merkezinde olduğunu görmekteyiz. Bu bağlamda teknik gelişmelerle de bu anlayış desteklenmiştir. Derslerdeki teknoloji kullanımı öğretmenler için büyük kolaylık sağlarken, öğrenciler için ise dersler daha verimli geçmesini sağlamaktadır. Eğitimde yenileşme sürecinde istenilen aşamaya gelme noktasında en büyük rol öğretmenlere aittir. Öğretmenlerin görev yaptıkları kurumlarda okul yöneticilerinin de desteğiyle sınıf ortamında oluşturacağı yenilikçi bir bakış açısıyla eğitim-öğretim sürecinden üst düzeyde verim alınabilmektedir. Bu çalışma ile eğitimde meydana gelen değişim ve gelişme süreçleri karşısında öğretmenlerin tutum ve davranışları, yenilikleri takip etme durumları ve bu yenilikleri eğitim süreci içerisinde sınıfa taşıyabilme, öğrenciye ulaştırabilmedeki özverinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir.

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Katılımcılara İlişkin Bilgiler

Tablo 2 : Öğretmenlerin eğitimde yenilik ya da yenileşmeye yönelik tanımları

Tablo 3: Öğretmenlerin meslek hayatları boyunca gözlemlediği yenilikler

Tablo 4: Öğretmenlerin yenilik ve değişim süreçlerinden haberdar olma kanalları

Tablo 5: Öğretmenlerin derslerinde benimsemiş oldukları yaklaşımlar,yöntem-teknikler

KISALTMALAR

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

1.GİRİŞ

1.1.Yenilik Nedir?

Latince kökenli bir sözcük olan “innovatus”tan türeyen “inovasyon” kavramının sözlük anlamına bakıldığında, toplumsal ve kültürel ortamlarda yeni yöntem ve tekniklerin kullanılmaya başlanması anlamına gelmektedir. Inovasyon kelimesi farklı ve yeni bir sonuç olarak tanımlanmaktadır. Türkçede “yenilik”, “yenileme/yenilenme”, “yenilikçi” gibi sözcüklerle ifade edilmeye çalışılsa da, anlamı tek bir sözcük ile ifade edilemeyecek kadar geniştir (Yavuz vd. 2009: 67). Kavrakoğlu (2006) ve Uzkurt (2008) “a göre “inovasyon” kelimesinin Türkçede tam karşılığı bulunmamaktadır. Kavrakoğlu (2006:168) inovasyonu tanımlamak için yenilik kavramına değinilebileceğini fakat inovasyonun temelinde yaratıcılığın bulunduğunu bu yüzden inovasyonu yaratıcılıkla bir konuda yenilik yapmak olarak ifade etmiştir.

Yenilik ortaya sürülen yeni fikirlerin ürün, süreç, hizmet ve iş uygulamalarına dönüştürülmesi; bunların başarı ile kullanılmasıdır (Banburry ve Mitchgell, 1995, s.163). Yenilik ilk defa Joseph Schumpeter tarafından (1934, s.66) “kalkınmanın itici gücü” olarak tanımlanmıştır. Bursalıoğlu (2010), yeniliği belirli bir değişim olarak tanımlamaktadır.Daha geniş bir bakış açısıyla yenilik; bilgilerin üretilmesi, paylaşılması ve yeni teknoloji, ürün, hizmet veya süreçlere dönüştürülmesi olarak tanımlanmaktadır (Bülbül, 2010).

Bireysel ve toplumsal ihtiyaçların, daha iyi bir düzeyde karşılanmasını sağlayan (Oğuztürk ve Türkoğlu, 2004: 15) yenilik, kavramsal düzeyde, bireyler ya da örgütler için yeni bir ürün, teknoloji, bakış açısı veya çözüm yolu olarak tanımlanır (Demir, 2006: 368).

Yenilik, yeni kavram ve fikirlerin geliştirilmesi ve uygulanması anlamına gelebilirken, bu kavram ve fikirlerin bizzat kendisi olarak da düşünülebilir(Naktiyok, 2007: 212). Kılıçer’e (2008: 210) göre yenilik, bir şeyin yeni olarak algılanma süreci

veya eylemidir. Duran ve Saraçoğlu'na (2009: 68) göre ise yenilik, yaratıcı bir fikrin kullanılabilir veya satılabilir ürüne ya da sürece dönüştürülmesidir.

Alan yazında yeniliğe dair birçok farklı tanımlamalar bulunmaktadır. Ancak akademik araştırmalarda yenilik; belirli bir birey veya grup açısından yeni olan ve benimsenmesiyle birlikte değişime neden olan şey veya fikir olarak görülmektedir (Goldsmith ve Foxall, 2003).

Yeniliğin ortaya çıkmasına neden olan etkenlerin neler olduğunun bilinmesi, yeniliğin anlaşılmasına da yardımcı olacaktır. Yeniliğin ortaya çıkışında kişi, kurum veya toplum için yeni ve farklı olan bir durum ve bu duruma neden olan veya bu durumun neden olduğu olaylar bulunmaktadır. Pek çok sebeple ortaya çıkabilen bu durumlar, yeniliği tetikleyip kaynak oluşturmaktadır. Yeniliğin oluşum sürecindeki bu durumlardan bazılarını Drucker (1985) şu şekilde sıralamaktadır;

- ✓ Fırsatları ve başarısızlıkları içinde bulunduran beklenmedik olaylar,
- ✓ Ekonomik değişimin yarattığı dalgalanmalar,
- ✓ Sistemdeki eksiklikler veya süreç gereksinimi,
- ✓ Rekabet artışı ve bunun meydana getirdiği değişimler,
- ✓ Hızlı nüfus artışı,
- ✓ Mesleki ve coğrafi dağılımda meydana gelen değişiklikler, yeni sektörlerin ortaya çıkmasına duyulan gereksinim,
- ✓ Hayat tarzındaki değişimler, bireylerin dünya görüşlerinde meydana gelen farklılıklar,
- ✓ Yeni bilgiler ve neden oldukları değişimler.

1.2.Yenileşme

Yenileşme kavramı ise mevcut olan durumumuzun iletişim ve irtibat halinde olduğumuz çevre koşullarının ihtiyaçları karşısında artık çaresiz ve kayıtsız kalması durumunda bizi yeniden yapılandıracak ve o ihtiyaçları giderebilecek düzeyde bireysel ya da organizasyonel anlamda yeni fikirler üretebilme ve bunu uygulama sürecidir (Kozak, 2001, s:26-33). Yenileşme bir rastlantıdan çok istenmiş ve planlanmış bir harekettir. Yenilik, planlı bir değişimdir. Değişme ve yenileşme bazı

yönleriyle birbirlerinden ayrılmaktadır. Değişme kendiliğinden oluşabilir ,yenileşme ise amaçlı ve planlıdır. Yenileşmenin yönü pozitifken, değişme negatif yönde de olabilir(Özdemir,2000)

Değişme ve yenileşme konusunda yapılan kavramsal ayrımlarda genellikle "değişmenin" nötr (belli bir yönü olmayan) bir farklılaşmaya karşılık geldiği buna karşın "yenileşmenin" kasıtlı, planlı, istendik yöndeki farklılaşmalar anlamına geldiği belirtilmektedir (Başaran 1982, s: 112). Bununla birlikte, "örgütsel değişme" (organizational change) ve özellikle "planlı örgütsel değişme" (planned organizational change) kavramlarının sıkça "yenileşme" kavramında belirtilen istendik, kasıtlı, planlı yapılan değişmeler anlamında kullanıldığı görülmektedir. (Başaran 1982, s: 112-115). Schermerhorn'a (1989, s:79-93) göre yenileşme "örgütün normal çalışma rutininin bir parçası olarak yeni düşünceler yaratma ve onları uygulamaya koyma süreci"dir.

1.3.Eğitimde Yenilik ve Yenileşme

Çağımızın en belirgin özelliği olan bilginin miktarı ve yayılma hızındaki artış, bilginin çok çeşitli ve son derece etkileyici formlarda bize ulaşmasını sağlar(Erdem ve Akkoyunlu, 2002).Bilim ve teknolojideki gelişmeler sayesinde “bilgi” sürekli olarak bir değişim süreci içindedir. Bilgi ulaşılabilir, esnek ve sorgulanabilir hale gelmiştir.

İnsan hayatının en önemli olgularından biri olan eğitim doğumla beraber başlayan ve ölüme kadar giden kesintisiz bir süreçtir. Eğitim, genellikle değişik ifadelerle farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Şüphesiz bu farklılaşmalarda eğitimcilerin değişik amaçları rol oynamaktadır. Kullanılan tanımlardan bir tanesinde eğitim, “bireyin yaşadığı toplumda yeteneğini, tutumlarını ve olumlu değerdeki diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçler toplamı” olarak tanımlanmıştır (Tezcan,2009, s.4). Durkheim ise eğitim için toplumu ön plana alan, “genç kuşağın yöntemli bir biçimde toplumsallaştırılmasıdır” biçiminde bir tanımlama getirmiştir (Durkheim, 1956,s.71).

Tyler eğitim için “bireylerin davranış biçimlerini değiştirme süreci” şeklinde bir tanım yapmıştır (Tyler, 1950, s.4). Tyler’ın tanımına yakın bir tanım da Ertürk tarafından yapılmıştır. Ona göre eğitim “bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” (Ertürk, 1984, s.12). Eğitim; Demirbilek tarafından “bilgi, eğitim ve yeteneklerin geliştirilmesi ve yenilerinin kazandırılması için uygulanan sürekli faaliyetler dizisi” olarak tanımlanırken (Demirbilek, 1992, s.8), ekonomistler ve politikacılar için ise “insan sermayesine yapılan yatırım” olarak tanımlanmaktadır (Arslan, 2000, s.8).

Örgün olmayan eğitimin kökenleri çok eskiye kadar uzansa da örgün eğitim, insanlık tarihi göz önünde bulundurulduğunda sadece iki yüzyıllık bir tarihe sahip, göreceli yeni bir kurumdur. Eğitimin bir ülkenin gelişimine direkt etki ettiğinin fark edilmesi ise sadece birkaç on yıl öncesine dayanan bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Hükümetler ve uluslararası organizasyonlar, eğitimsel gelişimi arttırmak için 50 yıldan fazladır çaba göstermektedir. Bu çabalar gelişmiş ülkelerde temel eğitim düzeyinde ciddi bir yarış haline gelmiştir. UN, UNESCO, UNICEF, ILO ve Dünya Bankası, eğitimi en temel insani hak ve büyümenin motoru olarak tanımlayıp, desteklemektedir” (Patrinos and Psacharopoulos, 2011, s.3,8).

Bilim, teknoloji ve çevresel değişimler, hem insanları hem de toplumu değiştirmeye ve yenileşmeye zorlamaktadır. Her sistemde olduğu gibi eğitim sisteminde de değişme ve yeniliklere ihtiyaç vardır. Eğitimdeki reform hareketlerinin odak noktasında, bilgi toplumunun gereksinim duyduğu insanın yetiştirilmesi ve buna dayalı olarak da, bilgi üretme, bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve teknolojiye çevirme ön plana çıkmaktadır.

Eğitim örgütleri de bütün örgütler gibi, çevre sistemlerinde meydana gelen değişimlerden etkilenir. Ancak, eğitim örgütlerini diğer örgütlerden ayıran temel özelliklerin başında, eğitim örgütlerinin, değişimi başlatma sorumluluğunun bulunması gelir. Bursalıoğlu (1991, s: 5-12) “Ekonomik, siyasî, toplumsal sistemlerden etkilenen ve onları etkileyen eğitim sisteminin, bir ulusun sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan devamını sağlama işlevlerini, eğitim örgütleri aracılığıyla gerçekleştireceğini ileri sürmekte ve okulun çocukların sosyalleşmesini

gerçekleştirme, onlara toplumun kültürünü aktarma, yetiştirdiği kuşağın toplumun siyasal yapısına uyumunu sağlama, liderlik yeteneklerine sahip gençleri ortaya çıkarma, nitelikli insan gücünü yetiştirme gibi işlevleri gerçekleştirmekle yükümlü olan özel bir konuma sahip olduğunu” belirtmektedir.

Yenilik kavramı eğitim alanında ele alındığında, eğitim sürecini iyileştirmeye ve geliştirmeye yönelik yapılan çalışmaların tamamını kapsadığı görülmektedir. Usluel ve Mazman (2010) eğitimde yeniliklerin yapılması kadar, bu yeniliklerin ne derecede benimsendiğinin de araştırılmasının önemli olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca eğitimde yenilik bağlamında yapılan çalışmaların sınırlı olduğundan bahsederek, bu alanda yapılacak araştırmaların kuram oluşturma çalışmalarına zemin hazırlayabileceğini ifade etmişlerdir.

Toplumun yönlendirilmesinde çok önemli görevleri olan öğretmenlerin yenilikçilik becerisine sahip olmaları, tüm dünyadaki gelişmelerin toplumumuza daha hızlı aktarılmasına katkı sağlayacaktır. Eğitim, tüm toplumlarca en çok önem verilen öğeler arasındadır. Giderek artan şekilde uluslararası söylem, okul gelişimine ilişkin öğretmen çalışmalarının kalitesi ile eğitim reformları arasındaki ilişkiye odaklanmaktadır (Frost, 2012).

1.4.Yenilikleri Uygulamada Öğretmenin Rolü

Eğitimdeki kalitenin artırılması nitelikli öğretmenler ile mümkündür. Yirmi birinci yüzyılda hızla gelişen ve farklılaşan koşullar, öğretmenlerin eğitim fakültelerinde nitelikli bir biçimde yetiştirilmesinin yanı sıra; süreç içerisinde deneyim, bilgi ve becerilerini de geliştirmelerini gerektirmiştir (Gökulu, 2017).

Çağımızda teknoloji başta olmak üzere tüm gelişim ve değişimlerin gerektirdiği beceri, yetkinlik ve bilgi düzeyleri yükseldikçe; eğitimin geleneksel yöntemlerle ve belirli sürelerle sınırlandırılması imkânsız hale gelmektedir (Can, 2004, s.104). Bireyin sürekli olarak bu değişimlere kendini uyarlaması, değişen veya yenilenen eğitim koşullarına uyum sağlaması için, yaşamını eğitim süreci içinde geçirmesi beklenmektedir (Artan, 1995).

Eğitim teknolojilerini iyi kullanma, kendi uzmanlık alanına hâkim olma, öğretim program ve yöntemlerini sorgulayarak mevcut sınıf ortamına göre yeniden tasarlayabilme, sürekli öğrenen kişiler olma bilgi toplumu öğretmenlerinin en temel özellikleri arasındadır (Genç, 2000, s.383-384). Kendi geliştirilebilir alanlarını fark eden, gelişimi keyfi değil olağan ve zorunlu bir süreç olarak algılayan, “yaşam boyu öğrenme ve gelişme” felsefesine sahip öğretmenler etkili öğretmen olarak tanımlanmaktadır (Can, 2004, s.115).

Gelişen teknoloji, farklılaşan ihtiyaçlar ve bu ihtiyaçlar doğrultusunda rolü değişen yeni öğretmeni yetiştirme süreci de eğitimde yenilik kapsamında değerlendirilmelidir. 21. yüzyılın yetkinliklerine göre yaratıcı fikir üreten, farkındalığı yüksek, özgüven sahibi, çevresiyle etkili iletişim kuran, takım çalışmasını benimsemiş, enformasyon teknolojilerini kullanma becerisine sahip, yabancı diller bilen öğretmen adaylarını yetiştirmek eğitimde yenilik kavramının lokomotifini niteliğinde olacaktır (Göl ve Bülbül, 2012). Bilgi çağında köklü bir değişime uğrayan iş piyasasının talepleri hızla değişmeye devam edecektir. Eğitim aktörlerinin sektörün ihtiyaç duyduğu iş gücünün yetkinliklerini öğrencilere kazandırabilmeleri için, ders tasarımlarını yalnızca öğreten değil bilginin inşasına öncülük eden şekilde yapmaları gerekmektedir. Ders tasarımları yapılırken yeniliğe yüklenen anlam ülkelerin ihtiyaçlarına ve gelecekte beklenenlere göre şekillendirilmelidir (Kocasaracı ve Karataş, 2017).

Okullarda gerçekleştirilecek yenileşme sürecinin en önemli aktörleri öğretmenlerdir. Okulların değişim ya da yenileşme sürecinde, öğretmenlerin fikirlerine başvurulması süreçleri daha uzun süreli, daha etkili ve sağlıklı yapacaktır (Beycioğlu ve Aslan, 2010, s.162). Fullan’a (1993, s.5) göre, öğretmenlerin işleri eskisinden daha karmaşık hale gelmiştir. Öğretmenler, değişen öğrenci ihtiyaçlarına, farklılaşan eğitim metod ve tekniklerine, sektörde hızla değişen teknolojiye ve toplumun farklı kesimlerinden gelen isteklere cevap verebilecek nitelikte eğitim süreçlerini planlamalı ve uygulamalıdır.

Eğitim öğretimde, etkinlikler yaptırırken kullanılan teknolojik araç-gereçler, öğrenme ortamının zenginleşmesine, farklı eğitim ortamı oluşturmasına, öğrencilerin

bireysel katılımlarının artışına, etkinliklerin daha verimli olmasına yardımcı olabilir (Kol, 2012). Eğitim-öğretimde teknolojinin kullanılması; öğrencilerin birçok duyu organını etkin kılar ve anlatılan konuları daha anlamlı ve verimli bir şekilde öğrenmesine yardımcı olur (Metin, Birişçi, ve Coşkun, 2013). Eğitimde teknoloji öğrenci merkezli öğretimi destekleyecek şekilde kullanıldığında, öğrenci performansını olumlu etkiler ve öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirir (Çakıroğlu, Gökoğlu ve Çebi, 2015).

Sürekli gelişen ve değişen dünyada teknoloji de geçmişten günümüze sürekli olarak gelişim göstermiş ve bu süreçte eğitimin bir parçası olmuştur ve birçok eğitimci ve araştırmacı eğitimde kullanılan teknolojilerin eğitim sistemini iyileştirdiği konusunda hemfikirdirler (Öksüz, Ak ve Uça, 2009). Teknolojinin eğitimde kullanılması okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin okulda öğretim sürecini kolaylaştırmakta ve iş yükünü hafifletmektedir. Bu duruma yönelik yapılan bir araştırmada; okul yönetimi ve öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin fikirleri ve tutumları ölçülerek, derslerde teknoloji kullanımının sınıf yönetimini olumlu yönde desteklediği, öğrencileri farklı alanlara yönlendirmede faydalı olduğu, okulda öğretmenler üzerindeki iş yükünü azalttığı, öğrenci değerlendirme ve sınav işlemlerini hızlandırdığı sonuçlarına ulaşılmıştır (Döğer, 2016).

Eğitim teknolojilerinden biri olan akıllı sınıfların yüksek öğretimde kullanılmasının öğrencilerin teknolojiye yönelik tutumuna olan olumlu etkilerini saptamıştır (Yavuz ve Coşkun, 2008). Benzer bir araştırmada eğitimde teknoloji kullanmanın öğrenciler üzerinde eleştirel düşünme ve farklı bakış açıları kazandırdığı sonucuna varılmıştır (Yiğit, 2011). Araştırmacılar eğitim sürecinde teknoloji ve bilgisayar kullanmaya daha fazla zaman ayıran öğretmen adaylarının, eğitimde teknoloji kullandığı için kendilerine güven ve yeterlilik duyduklarını söylemektedirler (Yavuz Mumcu ve Dönmez Usta, 2014). Teknolojinin geçmişten günümüze kadar olan gelişmelerini dikkate alarak eğitim sistemlerini de yeni plan, program ve materyalle hazırlamak gerekir (Şimşek, 2015). Bu doğrultuda, öğretmenlerin teknolojiyi kullanmada gösterdiği özen unsurunun yanı sıra teknolojik gelişmelerden haberdar olmaları ve bu gelişim ve değişimlerin eğitimde nasıl kullanılabileceğinin arayışında olmaları gerekmektedir (Dargut ve Çelik, 2014).

2. PROBLEM DURUMU

Eğitimde çağdaş seviyeye ulaşmak için modern çağın gereklerini yerine getirmek, bilgi çağının beraberinde getirmiş olduğu değişim ve yeniliklere kolayca ve hızlı bir şekilde uyum sağlamak oldukça önemlidir. Eğitim kurumlarında yeniliklerin en önemli temsilcisi öğretmenlerdir. Bu noktada eğitimcilerin geleneksel anlayışın dışına çıkarak eğitimi daha modern daha çağdaş seviyeye getirebilmeleri için her anlamda yeniliklere açık olmaları önem arz etmektedir.

2.1.PROBLEM CÜMLESİ

Bir devlet okulundaki öğretmenlerin yenilikler hakkında görüşleri ve yenilikleri derslerine yansıtma durumları nasıldır?

2.1.1.Alt Problemler

- a) Öğretmenler eğitimde yenileşme konusunda ne düşünüyor?
- b) Öğretmenler yenilikleri takip etme durumları hakkında ne düşünüyor?
- c) Öğretmenler yenilikleri ders ortamına nasıl yansıtmaktadır?
- d) Öğretmenlerin dersliklerin yeterli derecede teknik donanıma sahip olma konusundaki değerlendirmeleri nasıldır?

2.2. AMAÇ

Bu araştırmanın amacı bir devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin eğitimde meydana gelen yenilikler konusundaki görüşlerini ortaya çıkarmak ve bu yenilikleri ders ortamına aktarma durumlarını incelemektir.

2.3.ÖNEM

Araştırmayla öğretmenlerin yenilik algıları incelenerek eğitim kurumlarında meydana gelen yenileşme hareketlerinin öğretmene ve öğrenciye ne denli fayda sağlayıp sağlamadığı noktasında fikir sahibi olunabilir. Öğretmenlerin yenilikleri ne

düzeyde benimsedikleri ve uyguladıkları hakkında bilgi sahibi olunabilir, geleneksel öğretmen profili ve modern yaklaşımları benimsemiş öğretmen profili açısından eğitimin kalitesi ve verimliliği karşılaştırılabilir.

2.4.VARSAYIMLAR

Araştırmaya katılan öğretmenlerin soruları cevaplarken gönüllü oldukları, samimi ve gerçekçi cevaplar verdikleri varsayılmıştır.

2.5.SINIRLILIKLAR

Araştırma; 2021-2022 eğitim-öğretim yılında bir devlet okulunda görev yapan 6 farklı branş öğretmeni ile sınırlandırılmıştır.

3.YÖNTEM

Corbin ve Strauss (2008), nitel araştırmanın temellerini yenilikçi, yaratıcı, zarif, duygusal düşüncenin kanıta dayalı mantıksal teorik ilkelerle dengelenebileceğini vurgular. Buna dayalı olarak bir devlet okulunda çalışan öğretmenlerin eğitim alanında yapılan yenilikler hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan Olgubilim/Fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Bu desen farkında olduğumuz ve bildiğimiz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmak istediğimiz olgulara odaklanmaktadır. Olgular yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Günlük yaşamımızda olgularla çok sık karşılaşılmasına rağmen tam olarak anlaşılmayan durumların olduğu söylenebilir. İnsanlara tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamının kavranamadığı olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için olgubilim deseni iyi bir araştırma yöntemidir.(Yıldırım ve Şimşek, 2008).Nitел araştırma yöntemlerine dayalı olarak ele alınan çalışmanın verileri içerik analizi ile incelenmiştir.

Araştırmanın katılımcıları 2021-2022 eğitim-öğretim yılında bir devlet okulunda çalışmakta olan 4'ü erkek , 2 si kadın olmak üzere 6 öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcıların gönüllü olmasına dikkat edilmiştir. Bir diğer dikkat edilen husus ise gizlilik ve anonimlik. Gizlilik, araştırma katılımcısının kimliğini ortaya koyabilecek her türlü ögenin araştırma kayıtlarından çıkarılması girişimi iken; anonimlik araştırmaya katılan kişilerin isimsiz kalmasıdır(Aydın,2006). Katılımcılara ait bazı bilgiler *Tablo 1* 'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara İlişkin Bilgiler

Katılımcı	Cinsiyet	Kıdem	Branş
K1	Erkek	9	Matematik
K2	Erkek	8	İngilizce
K3	Kadın	11	Sosyal Bilgiler
K4	Kadın	10	Türkçe
K5	Erkek	5	Fen ve Teknoloji
K6	Erkek	4	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

3.1. Araştırmacının Rolü

Nitel araştırmacı, araştırma sürecinin bütün aşamalarında sürecin içinde ve aktif bir roledir. Bu durumda veri analizi daha fazla ön plandadır. Araştırmacının oluşturduğu sorular ve bu sorulara verilen cevapların içinden seçilen kısımlar, analizi ve yorumları belirlemektedir. Soruları hazırlamak, analizini yapmak ve yorumlara ulaşmak araştırmacının görevidir. Araştırma bu süreçte elinden geldiğince dürüst ve tarafsız olmaya özen gösterir (Corbin,2016; Corbin ve Strauss,2008; Khan,2014; Patton, 1999, 2014).Veri toplama kısmından ziyade veri analizi ve yorumlamada araştırmacı objektif olmalıdır. Kodlama yaparken veya kategorileri oluştururken ; “Bu veri gerçekten bana bu kodu/kategoriye veriyor mu, yoksa bu çıkarımlar benden

mi kaynaklanıyor?” diye kendine sormalıdır (Miles ve Huberman, 2016; Patton, 1999).Bu araştırmada da araştırmacı görüşme sorularını hazırlarken ve sonrasında verilen cevapların analizini yaparken elinden geldiğince objektif olmaya ve doğru çıkarımlarda bulunmaya zen göstermiştir.

3.2. Örneklem

Araştırmada kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Yıldırım ve şimşek, kolay ulaşılabilir durum örneklemesini, hızlı bir araştırma yapılmasını kolaylaştırması ve pratiklik açısından araştırmacılar tarafından tercih edilebileceğini belirtmiştir (Yıldırım ve şimşek, 2018).

Araştırma 2021-2022 eğitim ğretim yılında bir devlet okulunda çalışan 6 ğretmen ile yürütülmüştür. Örneklem oluşturulurken çalışma grubuna daha kolay ve hızlı bir şekilde nasıl ulaşılabileceği dikkate alınmış ve sorulara gönüllü olarak cevap verebilme durumları göz önünde bulundurulmuştur.

3.3.Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerinin toplanmasında, nitel araştırma tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Veri toplama aracı araştırmacı tarafından geliştirilen ve 10 soruyu kapsayan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında ilgili alan yazından faydalanılmıştır. Soruların amaca uygunluğu, anlaşılabilirliği ve işlerlik boyutu değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonunda soruların amaca uygun açık ve anlaşılır olduğu saptanmıştır. Araştırmada belirlenen alt problemler göz önünde bulundurularak katılımcılara şu sorular yönlendirilmiştir.

1. Eğitimde yenilik ya da yenileşme deyince ne anlıyorsunuz?
2. Meslek hayatınız boyunca eğitimde gözlemlediğiniz yenilikler nelerdir?
3. Eğitim-ğretim için en faydalı bulduğunuz yenileşme hareketi nedir? Bu yenilik size ve dersinize ne yönde fayda sağlamaktadır?
4. Gerçekleşen yenilik ve değerimleri ğrenci-veli-ğretmen üçgeninde değerlendirebilir misiniz? (avantajları ve dezavantajları bakımından)

5. Eğitimde meydana gelen değişimler veya yapılan yenilikler hakkında daha çok hangi kanal vasıtasıyla bilgi sahibi oluyorsunuz?
6. Yapılan yenilikleri daha çok bireysel çabanızla mı takip edip öğreniyorsunuz yoksa sistemli ve düzenli bir şekilde tarafınıza bilgi aktarımı yapılıyor mu?
7. Yenilik ve değişimlerin öğretmene hızlıca ulaşabilmesi noktasında önerileriniz var mı?
8. Yenilikçi bir öğretmen olduğunuzu düşünüyor musunuz?
9. Derslerinizi yenilikler çerçevesinde hazırlayıp öğrenciye aktarma konusunda benimsemiş olduğunuz yaklaşım ve kullanmış olduğunuz yöntem-teknikler nelerdir?
10. Okulunuzdaki dersliklerin teknik donanımları sizce yeterli mi? İyileştirme konusunda yeterli çalışmalar yapıldığını düşünüyor musunuz?Bu konuda bireysel bir çabanız oldu mu?

3.4. Verilerin Analizi

Nitel verilerin analizinin yapılabilmesi için ilk olarak görüşme sorularına verilen cevapların tamamı Word programına aktarılıp metin haline getirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Nitel verilerin analizinde içerik analizinin en uygun yöntem olduğu ifade edilir (Kitzinger& Farquhar,1999). İçerik analizinde, temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunu okuyucunun anlayabileceği bir şekilde organize ederek yorumlamaktır. Temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır.(Yıldırım ve Şimşek, 2008).Veriler iki aşamada analiz edilmiştir:(1) temaların ve kodlamaların oluşturulması (2) bulguların tanımlanması ve yorumlanması.

Yapılan araştırmalar sonucu elde edilen verilerin analizi yapılırken katılımcılar (K 1, K2, K3,...) şeklinde kodlanmıştır. Kodların benzer cevaplarından temalar oluşturulmuş bunların sonucunda bulgulara ulaşılmıştır.

4.BULGULAR

Araştırma sonucunda katılımcıların sorulara vermiş oldukları cevaplar ayrı ayrı incelenmiş, her bir soru için ana temalar ve bu ana temaları şekillendiren alt temalar oluşturulmuş aynı zamanda cevaplara uygun kodlamalar da belirtilmiştir.

1.soruda öğretmenlere “eğitimde yenilik ya da yenileşme deyince ne anlıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplara göre oluşturulan bazı temalar ve kodlamalar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 2.Öğretmenlerin eğitimde yenilik ya da yenileşmeye yönelik tanımları

Tema		Kodlama
Tema-1	Teknolojik gelişmelerin eğitime yansımaları	Teknoloji
Tema-2	Çağa uygun modern eğitim-öğretim faaliyetleri	Modern
Tema-3	Eğitimin kalitesini ve verimini artırmak için yapılan çalışmalar	Kalite ve verim

Birinci soruda en fazla tekrar eden tema “**teknolojik gelişmelerin eğitime yansımaları**” olmuştur. Sürekli gelişen ve değişen dünyada teknoloji de geçmişten günümüze sürekli olarak gelişim göstermiş ve bu süreçte eğitimin bir parçası olmuştur ve birçok eğitimci ve araştırmacı eğitimde kullanılan teknolojilerin eğitim sistemini iyileştirdiği konusunda hemfikirdirler (Öksüz, Ak ve Uça, 2009,). Bilgi çağı olarak adlandırılan bu dönemde teknoloji alanında gerçekleşen yenilikler doğru bilgiye daha kısa sürede ulaşabilmeyi ve bu bilgiyi daha etkin kullanabilmeyi sağlamaktadır. Bu bağlamda öğretmenlerin yaptığı tanımlardan bazıları şöyledir:

K 1: “Eğitimin kalitesini ve verimliliğini artırmak, sistemdeki aksaklıkları ve eksiklikleri gidermek, zamana ve çağa ayak uydurmak için yapılan her türlü değişiklikler.”

K3: “Eğitimde yenileşme deyince : teknolojik olan her şeye ayak uydurmak, yeni eğitim öğretim materyallerine uyum sağlamak, yeni teknolojik aletlere uyum sağlamak aklıma geliyor.”

2.soruda öğretmenlere “meslek hayatınız boyunca eğitimde gözlemlediğiniz yenilikler nelerdir?” sorulmuş sonrasında da **3.soruda** ise “bu yenilikler içerisinde eğitim-öğretim faaliyetleri açısından en faydalı bulduğunuz yenilik nedir?” sorulmuş katılımcıların verdiği cevaplar 3 tema altında toplanmıştır.

Tablo-3.Öğretmenlerin meslek hayatları boyunca gözlemlediği yenilikler

Tema		Kodlama
Tema-1	Eğitimde EBA uygulamasının kullanılması	EBA
Tema-2	Dersliklerde akıllı tahtanın kullanılması	Akıllı tahta
Tema-3	Pandemi sürecinde eğitimin uzaktan yürütülmesi	Uzaktan eğitim

Öğretmenler açısından eğitim-öğretim sürecinde en faydalı bulunan yeniliklerin başında sınıflardaki **akıllı tahta kullanımı** ve **pandemi sürecinde geliştirilen EBA uygulaması** gelmektedir. Bu durumu betimleyen ifadeler örnek olarak katılımcılardan gelen cevaplardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

K1: “Okullarda akıllı tahta kullanımına geçilmesi ,pandemi sürecinde EBA nın uygulanması ,eğitimin bu süreçte uzaktan yürütülebilmesi, kitle iletişim araçlarının daha fazla yaygınlaştırılması, öğretmen merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime geçilmesi, öğrencinin bilgiye ve öğretim materyallerine daha hızlı ulaşabilmesi,eğitim-öğretim faaliyetlerinde proje çalışmalarına daha fazla yer verilmesi, öğretmen- öğrenci işbirliğinin artması olarak sıralayabilirim.”

K2: “Ben 10 yıllık öğretmenim, bu süre içerisinde gözlemlediğim en büyük yenileşme hareketi akıllı tahta oldu. Bundan daha belirgin bir gelişme tespit

edemedim. Teknolojik gelişmeler ve öğrenci merkezli eğitim sistemi faydalı bulduğum gelişmelerdir. Derslerin öğrenci açısından daha verimli geçtiğini düşünüyorum.”

K5: “Gözlemlediğim en önemli yenilik eskiye bağlı kalmadan eğitimde çağdaş yöntemlerin kullanılması ve akıllı tahta kullanımı olmuştur. Akıllı tahtalar konuları daha somut ve renkli hale getirip dersi tekdüzelikten kurtarmakta ve öğretmene iş ve zaman bakımından ekonomiklik sağlamaktadır.”

4.soruda öğretmenlere “gerçekleşen yenilik ve değişimleri öğrenci-veli-öğretmen üçgeninde değerlendirebilir misiniz?” sorusu yönlendirilmiştir. Gelen cevaplardan bazıları şöyledir:

K3: “Avantajları açısından gelişmeler harika daha rahat iletişim sağlanıyor. Veli eba dan çocuğu ile ilgili direkt raporu görüntüleyebiliyor. Çocuğun akıllı tahta sayesinde görsel bir şekilde öğrenimi desteklenmiş oluyor. Dezavantaj olarak sayabileceğim bir özellik öğrenci sınıf ortamında hazır alıyor kendisi ekstra bir araştırma çabasında olmuyor. Veli açısından da sınıf whatsapp gruplarını düşünecek olursak her şey dijitale indirgeni. Yüz yüze iletişimden çok mesaj üzerinden geri bildirimler alınınca veli-öğretmen diyalogu genelde sanal ortam üzerinden ilerliyor.”

K2: “Son yıllarda öğrenci merkezli eğitimin ülkemizde de kabul görmesiyle bir değişim yaşanıyor .Artık öğrenciler kendilerini daha iyi ifade ederken veliler de öğretim sürecine daha fazla katılım sağlayabiliyor. Öğretmen açısından bu tablo bazen eleştirilse de insan ve özellikle çocuk hakları açısından son derece uygun bir geçiş olmuştur. Dezavantaj olarak örneğin pandemi sürecinde veliler sürece fazlasıyla dahil olmaya çalışmıştır. Bu durum bazı iletişim problemlerine yol açmıştır.”

Benimsenen yeni eğitim anlayışıyla **öğrencinin öğrenme sürecinde daha merkezde ve aktif olduğu** teknolojik gelişmelerle de sürecin olumlu manada desteklendiği belirtilmiştir. Teknolojik yeniliklerin haberleşmede velilerle iletişimde yüz yüze iletişimi sınırlandırdığı noktasında dezavantajlı olduğuna vurgu yapılmıştır.

5.soruda öğretmenlere “eğitimde meydana gelen yenilik ve değişim süreçlerinden daha çok hangi kanal vasıtasıyla haberdar oldukları” sorulmuştur. Verilen cevaplar 3 tema altında toplanmıştır. En çok tekrar eden tema “sosyal medya” olmuştur.

Tablo-4.Öğretmenlerin yenilik ve değişim süreçlerinden haberdar olma kanalları

Tema		Kodlama
Tema-1	Sosyal medya araçlarından	Sosyal medya
Tema-2	EBA tv ve diğer haber kanallarından	Televizyon
Tema-3	MEB ‘e ait resmi web sayfalarından	İnternet,MEB
Tema-4	Kuruma gelen resmi yazılar ve kurum içinde yapılan seminerler	Kurum

Sosyal medya, bilgilerin insanlar arasında hızla yayılmasına olanak sağlamaktadır. Yeniliklerden haberdar olma noktasında da öğretmenlerin sıkça kullandığı bir araç olduğu görülmüştür.

6.soruda ise öğretmenlere “yenilikleri daha çok bireysel çabalarıyla mı yoksa sistemli ve düzenli bir şekilde taraflarına bilgi aktarımının yapıp yapılmadığı” sorusu yöneltildiğinde ise **çoğunlukla yenilikleri bireysel çabalarıyla** öğrendiklerini belirtmişlerdir.

7.soruda “yenilik ve değişimlerin öğretmenlere hızlıca ulaşması noktasında önerileri” sorulmuş katılımcıların verdiği cevaplardan bazıları şu şekildedir:

K1: “Milli Eğitim Bakanlığı tarafımıza EBA kanalı yoluyla gelişmeleri aktarabilir. Ayrıca okullara da bilgi broşürleri gönderilebilir.

K3: “MEBBİS haricinde öğretmenlere özel bir platform geliştirilebilir. Öğretmenlerin birbirleriyle iletişim halinde olmalarını sağlayacak bir platformdan bahsediyorum.”

K4: “Her öğretmene mail, sms gibi vasıtalarla bilgilendirme yapılması günümüz teknolojisiyle çok basit hale gelmiştir. En hızlı yolun bu olduğunu düşünüyorum.”

K6: “Okul idaresinin (müdür ve müdür yardımcılarının) bu konuda daha aktif olması gerektiğini düşünüyorum.”

8.soruda katılımcılara “kendilerini yenilikçi bir öğretmen olarak tanımlıyorlar mı?” Görüşmeye katılan öğretmenlerin tamamı **yeniliklere açık olduklarını** belirtmişlerdir. Yeniliğe açık ve yenilikçi bir öğretmen olduklarına ilişkin betimleyici bazı ifadeler şunlardır:

K6: “Yenilikçi bir öğretmen olduğumu düşünüyorum ama eski yöntem ve tekniklerin de faydalı kısımlarından yararlanılması gerektiğini düşünüyorum.”

K5: “Yenilikçi, değişime ve gelişime açık , çağa ayak uyduran öğrencilerine de bu yönde örnek olan bir öğretmen olduğumu düşünüyorum.”

K4: “Evet yenilikçi olduğumu düşünüyorum. Gelenekselciliğin denendiğini artık yeniliklere açık olmamız gerektiğini yoksa çağın ve çocuğun gelişiminin gerisinde kalacağımıza inanıyorum.”

Eğitim sisteminin etkin üyesi olan öğretmenler; yeniliklerin üretilmesi, benimsenmesi, uygulanması, geliştirilmesi adımlarında önemli bir yere sahiptir. “Eğitimde hiçbir reform, öğretmenlerin işbirliği ve aktif katılımı olmaksızın başarılı olamaz” (UNESCO, 1996:22). Öğretmenlerin yeniliklere ayak uydurabilmesi ve çağın gereklerine uygun bireyler yetiştirmesi açısından yenilikçilik düzeylerinin yüksek olmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırma kapsamında öğretmenlerden gelen cevaplarda da çağın gereklerini yerine getirmeye çalışan, yeniliğe açık ve öğrenmenin merkezine öğrenciyi alan bir eğitimci bakışı ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda öğretmenlerin derslerinde çoğunlukla öğrenciyi aktif kılacak , bilgileri somutlaştıracak yöntem-tekniklerin de uygulandığı anlaşılmaktadır.

9. soruda öğretmenlere “derslerine ilişkin bilgileri yenileşme kapsamında öğrenciye aktarırken genellikle tercih ettikleri yaklaşımlar , yöntem-tekniklerin ne olduğu” sorulmuştur.

Tablo-5. Öğretmenlerin derslerinde benimsemiş oldukları yaklaşımlar, yöntem-teknikler

Tema		Kodlama
Tema-1	Merkeze öğrenciyi alan, onu aktifleştiren	Öğrenci merkezli
Tema-2	Öğrenciyi araştırmaya, sorgulamaya, incelemeye yönelten yöntemler	Proje tabanlı

Katılımcılardan gelen bazı cevaplar şunlar olmuştur:

K3 : “Öğrenci merkezli bir eğitim sisteminde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürürken kullandığım dijital materyalleri öğrenciye sunmaya bu materyalleri kendilerinin ilk elden kullanmalarına fırsat veririm.”

K5 : “Yöntem ve teknik olarak öğrenci merkezli olarak proje tabanlı çalışmalar yapıyoruz.”

K1 : “Öğrencilerin aktif olabileceği yöntem ve teknikleri tercih etmeye çalışıyorum. Derslerimde genellikle akıllı tahtayı kullanıyorum.”

Verilen cevaplar doğrultusunda öğretmenlerin genellikle **öğrenci merkezli bir eğitim** anlayışına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Derslerinde sıklıkla **teknik materyalleri** tercih ettikleri görülmüştür.

Geleneksel eğitim anlayışında öğrenci pasif, öğretmen aktif durumda iken çağdaş eğitim yaklaşımında ise öğrenci aktif, öğretmen ise yol gösteren rehber haline gelmiştir. Günümüzde benimsenen eğitim felsefelerinin merkezinde öğrenci vardır. Öğrenci öğretmenin rehberliğinde bilgiye araştırarak sorup inceleyerek kendisi ulaşmaktadır. Yapılandırmacı yaklaşımda öğrenme, yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Yapılandırmacı yaklaşımı savunanlara göre bilgi, yaşantılarını anlamlı hale getirmeye çalışan birey tarafından etkin olarak yapılandırılmaktadır. Öğrenenler zihinleri doldurulması gereken boş bir levha değil, anlamları araştıran etkin

varlıklardır. Öğrenilen şey ne olursa olsun, yapılandırmacı süreçler çalışmakta ve bireyler tatmin edici bir duruma ulaşıncaya kadar aday zihinsel yapılar oluşturulmakta, anlamlandırılmakta ve test edilmektedir. Daha sonra yeni, özellikle çelişkili yaşantılar, bu yapılarda merakla yol açmakta, böylece bireyler yeni bilgiyi anlamlandırmak için yeniden yapılandırmak zorunda kalmaktadırlar (Driscoll, 2000)

10.soruda ise “Okulunuzdaki dersliklerin teknik donanımları sizce yeterli mi? İyileştirme konusunda yeterli çalışmalar yapıldığını düşünüyor musunuz? Bu konuda bireysel bir çabanız oldu mu? Soruları cevaplandırılmıştır. Gelen cevaplardan bazıları şöyledir:

K5 : “Sınıflarımızda akıllı tahta uygulamamız var gerekli olan tüm çalışmaları yükleyip sınıf ortamında tüm görsel öğeleri sunarak ders anlatabiliyoruz. İyileştirme çalışmalar devam ediyor şimdilik tam anlamıyla yeterli değil. İyileştirme çalışmaları konusunda bireysel bir çabam olmadı.”

K2: “Okul yönetimi ve öğretmen arkadaşlarımız ile teknik donanımları iyileştirmek amacıyla önemli bir misyon üstlendik. Sınıflarımızın fiziki özellikleri ve içerisinde bulunan eşya materyaller imkanlar dahilinde iyileştirildi. Fakat her zaman yeniliğe ve gelişime ihtiyaç vardır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın kurumlara daha fazla maddi imkân tanınması gerektiği kanaatindeyim. Öğrencilerimizin dikkatini çekebilmek ve okulumuza farklı bir hava katabilmek adına koridorlara ve sınıflarımıza eğitici görseller resmettim. Deneme sonuçları ,duyurular ve önemli notların yazılabileceği şeffaf kağıtları sınıflarda öğrencilerimizin kullanımına sundum. Eksik materyal ve eşyaları okul yönetimine bildirmek ve bunların temini konusunda girişimlerde bulundum.”

K6: “Okulumdaki teknik donanımın çok iyi olmasa da şuan için yeterli olduğunu düşünüyorum. İyileştirme konusunda okul idaresi çalışmalar yapmaktadır. Bu konuda bireysel olarak bir çabam olmadı maalesef.”

Öğretmenler burada da yine akıllı tahta kullanımının sağlamış olduğu kolaylık üzerine dikkat çekmiştir. Okullarının bu anlamda yeterli donanıma sahip olduğunu

ancak daha donanımlı olabileceği ve bu konuda gerekli desteğin sağlanması gerektiğini düşünmektedirler. Bu hususta aralarında bireysel çaba gösterenlerin de olduğu görülmektedir.

5.TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğretmenlerin yenilikler hakkındaki görüşlerini incelemek amacıyla yapılan bu araştırmada bir devlet okulunda görev yapmakta olan 6 öğretmen ile çalışılmıştır. Araştırmanın bulguları eğitimde yapılan yeniliklere ilişkin öğretmenlerin çoğunlukla olumlu görüş bildirdiklerini göstermektedir. Öğretmenlerin yenilik yada yenileşme kavramı için yaptıkları betimlemelerde özellikle ön plana çıkan kavram teknolojik gelişmeler olmuştur. Elde edilen bulgularla teknoloji kullanımının, öğretim faaliyetlerine hem görsel- işitsel destek hem öğrenmede kolaylık ve kalıcılık hem de zamandan tasarruf sağlama açısından büyük fayda sağladığı anlaşılmaktadır. Demirel ve Dikmen(2018) de eğitimde teknoloji kullanımını temel alan FATİH projesine ilişkin öğretmen görüşlerini incelemek için yaptığı çalışmada bu proje sayesinde öğrenme ortamlarının zenginleştiğini ve öğrenmede kolaylık sağlandığını ortaya koymuşlardır. Kocasaraç ve Karataş (2017) öğretmenlerin yenilik kavramına ilişkin betimlemelerini öğrendikleri çalışmalarında, öğretmenlerin en çok “Teknoloji”, “Uyum sağlama”, “Günceli takip”, “Kendini geliştirme” temalarına vurgu yaptıklarını tespit etmişlerdir. Bu araştırmanın bulguları özellikle “uyum ve gelişme kavramları bağlamında Kocasaraç ve Karataş’ın (2017) bulguları ile uyumludur.

Öğretmenler mesleklerini icra ederken gözlemlemiş oldukları yenilikleri eğitim sistemindeki genel değişimler, öğretim faaliyetlerinde kullanılan yöntem-tekniklerdeki yenilikler, teknolojiye gelişmelerin eğitim faaliyetlerine yansması ve bunların eğitim-öğretimi kolaylaştırması olarak belirtmişlerdir. Usluel ve Mazman (2010, s.60), eğitim alanında yapılmış çalışmalarda yenilikler arasında bilgi ve iletişim teknolojilerinin en fazla incelenen yenilik olduğunu belirlemişlerdir.

Öğretmenlerin yenilik ve değişim süreçlerinden haberdar olma noktasında çoğunlukla eğitim ile ilgili web sitelerini veya sosyal medya araçlarını kullandıkları görülmüştür. Bu konuda bireysel çaba sarf ettikleri ancak bu konuda okul idaresi

veya ilgili bakanlık tarafından gerçekleştirilen yeni durumlar ile ilgili daha sistemli ve düzenli bir şekilde bilgilendirme yapılması gerektiği görüşüne sahiptirler. Ayrıca bu konuda yapılacak olan hizmetiçi eğitimlerin veya seminerlerin faydalı olacağını düşünmektedirler.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yeniliklere açık oldukları, yapılan yenilikleri destekledikleri ve büyük ölçüde bu yeniliklerden faydalanmaya çalıştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle de teknik manadaki yenilikleri ders ortamında kullanmanın öğrenci açısından ne kadar faydalı olduğunu önemle vurgulamışlardır. Hem öğrenci açısından hem öğretmen açısından oldukça faydalı yeniliklerin olduğu ve bunların daha da geliştirilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Geleneksel eğitim yaklaşımının merkezinde öğretmen var iken günümüzde yeni çağdaş eğitim yaklaşımlarının merkezinde öğrencinin olduğu görülmektedir. Öğretmenin sorumluluğu öğrencinin kendisine aittir, öğretmen sadece rehber durumundadır. Bilgi çağında eğitim kurumları tüm teknik donanımlarıyla ve benimsenen yeni yöntem-tekniplerle öğrenci daha aktif hale gelmiştir. Bu durum eğitimde verimliliği ve kaliteyi artırmaktadır.

Yenilikçi öğretmenler, bir örgüt olan okulun eğitim-öğretim performansının artmasına yardımcı olabilir (Tabak, Erkuş ve Meydan, 2010: 160). Okulun etkili ve öğrenen bir örgüt haline gelmesini sağlayabilir (Tezcan, 1999: 329). Öğretmenin kişiliğini, sınıf kültürünü, öğrenci-okul ilişkisini ve bilginin transferi gibi birçok etmeni içine alan yenilikçi öğretim sürecini yöneterek, yaratıcı bireyler ve geleceğin çeşitli alanlardaki uzmanlarını yetiştirebilir (Jaskyte, Taylor ve Smariga, 2009: 112-115). Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak, yenilikçi eğitim öğretim ortamları oluşturabilir (Loogna, Kruusvall ve Ümarik, 2012: 808).

Araştırmaya katılan öğretmenler sınıfların fiziki özelliklerinin ve sınıf içerisinde bulunan eğitim materyallerinin öğrenciyi ders esnasında aktif olmasını sağlayacak şekilde tasarlanmasının faydalı olduğunu bu bağlamda okullardaki teknik donanımların iyileştirilmesi gerektiğini düşünmektedirler.

Sonuç olarak öğretmenlerin yenilik algısının çoğunlukla teknolojiye dayalı olduğu görülmüştür. Çağa ayak uydurabilmek için eğitim süreçlerinde teknoloji kullanımının gerekliliğine inanmaktadırlar. Öğretmenlerin yeniliklere uyum sürecinde herhangi bir direnç göstermedikleri kolay uyum sağladıkları sonucuna

ulaşmıştır. Derslerde öğrenciyi aktif kılacak tüm yöntem ve teknikleri imkanlar ölçüsünde kullanma konusunda gayretli ve istekli oldukları gözlemlenmiştir.

6. ÖNERİLER

Bu sonuçlardan hareketle,

- ❖ Eğitim kurumlarında yenilik yapıldığında fayda sağlamasına, amaca hizmet ediyor olmasına ,kullanılabilir olmasına ve ihtiyacı karşılıyor olmasına dikkat edilmelidir. Böyle olduğunda öğretmenlerin daha kolay uyum sağlayacağı söylenebilir.
- ❖ Yenilikler öncesinde öğretmenlere gerekli bilgilendirmeler yapıldığında değişime daha az direnç gösterilir.
- ❖ Yapılan yenilikler hakkında öğretmenlerin daha hızlı ve doğru bir şekilde bilgilenmesi adına MEB tarafından öğretmenlerin kullanacağı yeni bir bilişim ağı sistemi oluşturulabilir.
- ❖ Okul idaresi öğretmenlere seminerler, hizmetiçi eğitimler düzenleyerek kendilerini mesleki anlamda geliştirmelerine katkı sağlayabilir.
- ❖ Sınıflarda öğrencinin öğrenmesini kolaylaştıracak, öğrenciyi aktif kılacak ders materyallerinin ilgili branşlar bazında iyileştirilmesi hususunda öğretmenler okul idaresiyle işbirliği sağlayabilir.
- ❖ Tüm eğitim kurumlarındaki teknik donanım şartlarının iyileştirilmesi ve birbirlerine denk olması için çalışmalar arttırılabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, A. , Kaya, A., Balay, R., Göçen, A. (2013).** Öğretmen Adaylarının Bireysel Yenilikçilik Özellikleri İle Öğrenmeye İlişkin Tutum Düzeyleri(Sempozyum Bildirisi)
- Arslan M.(2000).** Eğitimde Verimlilik. MPM Yayınları Anahtar Gazetesi
- Artan, S. (1995).** Endüstri işletmelerinde yöneticilerin yetiştirilmesi ve Türkiye’de uygulama. Eskişehir: İTİA Yayınları No:172/107.
- Aydın, İ. (2006).** Sosyal bilimlerde araştırmadan yayına etik değerler. Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık, I. Ulusal Kurultay Bildirileri.11k.
- Banbury, C. M., ve Mitchell, W. (1995).** The effect of introducing important incremental innovations on market share and business survival. Strategic Management Journal, 16(S1), 161-182.
- Başaran, İ.E. (1982)** Örgütsel Davranış, A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, No:111,Ankara, s:112-115
- Beycioğlu, K., ve Aslan, M. (2010).** Okul Gelişiminde Temel Dinamik Olarak Değişim ve Yenileşme: Okul Yöneticileri ve Öğretmenlerin Rollerini (ss. 153-173). Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7(1), 153-173.
- Bursaloğlu, Z. (2010).** Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Bursaloğlu, Z. (1991)** Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış, A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No:154. Ankara, s:5-12
- Bülbül, T. (2010).** Yenilik Yönetimi. İçinde H.B Memduhoğlu, K.Yılmaz. (Ed.) Yönetimde Yeni Yaklaşımlar, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Can, N. (2004).** Öğretmenlerin geliştirilmesi ve etkili öğretmen davranışları. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16(1), 103-119.
- Corbin, J. (2016).** Taking an analytic journey. In J. M. Morse, P. N. Stern, J. Corbin, B. Bowers, K. Charmaz & A. E. Clarke (Eds.), Developing grounded theory: The second generation (pp. 35-54). New York, USA: Routledge.

- Corbin, J., & Strauss, A. (2008).** Basics of qualitative research techniques and procedures for developing grounded theory (third edition). Los Angeles, USA: Sage.
- Çakıroğlu, Ü., Gökoğlu, S., ve Çebi, A. (2015).** Öğretmenlerin Teknoloji Entegrasyonlarına Yönelik Temel Göstergeler: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty), 35(3), 507–522.
- Çelik, H., Baykal, N. B, Kılıç, H., (2020)** Nitel Veri Analizi ve Temel İlkeleri, *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi s:379-406*
- Çeliköz , M., (2017)** Eğitim Programları Ve Öğretim Alanındaki Eğitim Bilimcilerin Yapılandırıcılıkla İlgili Görüşlerinin Analizi, *Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilimsel Eğitim Programları Ve Öğretim Doktora Programı, Doktora Tezi*
- Dargut, T., ve Çelik, G. (2014).** Türkçe Öğretmeni Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Düşünceleri. Ana Dili Eğitimi Dergisi (Journal of Tongue Education), 2(2), 28–41.
- Demirer, V. & Dikmen, C. H. (2018).** Öğretmenlerin FATİH projesine yönelik görüşlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi bağlamında incelenmesi. İlköğretim Online, 17(1): 26- 46.
- Driscoll, M. P. (2000).** Psychology of Learning For Instruction. Boston: Allyn & Bacon.
- Demir, K. (2006).** Rogers’ın yeniliğin yayılması teorisi ve internetten ders kaydı. Educational Administration: Theory and Practice, (47), 367-392.
- Drucker, P. (1985).** The discipline of innovation [Elektronik versiyon]. Harvard
- Demirbilek T., (1992).** “Verimlilik Yaratılması ve Geliştirilmesinde Yüksek Öğretim Kurumlarının İşlevleri”. MPM Yayınları
- Döger, M. F. (2016).** Bilgisayar Destekli Eğitimlere Katılan Öğretmenlerin Görüş Ve Deneyimlerine Bağlı Olarak Eğitimde Teknoloji Kullanımını Etkileyen Dinamikler. Ankara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Durkheim E.,(1956).** Education and Sociology, Free Press
- Ertürk S.,(1981).** Eğitimde Program Geliştirme. Yelkentepe Yayınları

- Erdem, M. ve Akkoyunlu, B. (2002).** “Bilgi Okuryazarlığı Becerileri ve Bu Becerilerin Öğrencilere Kazandırılması İçin Düzenlenecek Öğrenme Ortamlarının Özellikleri”, *Jurnal of Qafqaz University*, Sayı 9, (8 sayfa)
- Erden Kurtoğlu, M. , Uslupehlivan , E. (2020)** Eğitimde Teknoloji Kullanımının Bugünü Ve Geleceğine İlişkin Öğretmen Adaylarının Düşüncelerinin İncelenmesi, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi s:109-126*
- Fullan, M. (1993).** Change forces: Probing the depths of educational reform. London: The Falmer Press.
- Frost, D. (2012).** From professional development to system change: teacher leadership and innovation. *Professional development in education*, 38(2), 205-227.
- Genç, S. Z. (2000).** Bilgi toplumunda öğretmen eğitimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 6(3), 375-386.
- Goldsmith, R. E.ve Foxall, G. R. (2003).** The Measurement of Innovativeness, L. V.Shavinina (Ed.). *The International Handbook on Innovation* (321-330). Londra BM:Pergamon
- Gökulu, A. (2017).** Aday öğretmenlerin Türkiye’deki aday öğretmenlik eğitim süreci ile ilgili görüşleri. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(1), 111-123.
- Göl, E., ve Bülbül, T. (2012).** İlköğretim okulu yöneticilerinin yenilik yönetimi yeterliklerine ilişkin öğretmen algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 97-109.
- Jaskyte, K., Taylor, H. & Smariga, R. (2009).** Student and faculty perceptions of innovative teaching, *Creativity Research Journal*, 21(1), 111-116.
- Kabakcı, H. (2008)** Eğitimde Yenileşme Çalışmaları Ve Öğretmenlerin İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Çalışmalarındaki Yenileşme Ve Yeterliklere Yönelik Algı Ve Beklentileri (Kandıra Örneği), *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*
- Kavrakoğlu, İ. (2006).** Yönetimde Devrimin Rehberi: İnovasyon. Alteo Yayıncılık, İstanbul.
- Kılıçer, K. (2008).** Teknolojik yeniliklerin yayılmasını ve benimsenmesini arttıran etmenler. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 209-222.
- Khan, S. N. (2014).** Qualitative research method: Grounded theory. *International Journal of Business and Management*, 9(11), 224.

- Kol, S.** (2012). Okul Öncesi Eğitimde Teknolojik Araç-Gereç Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(2), 543–554.
- Kocasaraç, H. ve Karataş, H.** (2017). Fen ve sosyal bilimler liselerinde görev yapan öğretmenlerin yenilikçi öğretmen özelliklerine yönelik algıları: bir durum çalışması. *Journal of International Social Research*, 10(52), 783-794.
- Kozak, N.** (2001) “Türkiye’de Turizm Pazarlaması Literatürünün Gelişim Süreci: 1972-1999 Yılları Arasında Hazırlanmış Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Biyo-Bibliyografik Bir İnceleme”, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 12 (Bahar), s: 26-33.
- Kurtuluş, M. F.** , (2012) Eğitimde İnovasyon: Öğretmen Ve Öğrencilerin İnovasyona Bakışıve Yeterliliğinin Sorgulanması, *Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü, Strateji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*
- Lieberman, A. ve Pointer Mace, D. H.** (2008). Teacher learning: The key to educational reform. *Journal of teacher education*, 59(3), 226-234.
- Loogma, K., Kruusvall, J. & Ümarik, M.** (2012). E-learning as innovation: Exploring innovativeness of the VET teachers’ community in Estonia. *Computers & Education*, 58, 808-817.
- Metin, M., Birişçi, S., ve Coşkun, K.** (2013). Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojilerine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi . *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1345–1364.
- Miles, M. B., ve Huberman, A. M.** (2016). Genişletilmiş bir kaynak kitap: Nitel veri analizi (S. AkbabaAltun & A. Ersoy, Çev. Ed.) Ankara: Pegem Akademi.
- Naktiyok, A.** (2007). Yenilik yönelimi ve örgütsel faktörler. *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 21(2), 211-230.
- Oğuztürk, B. S. ve Türkoğlu, M.** (2004). Yenilik ve yenilik modelleri. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 3(1), 14-20.
- Öksüz, C., Ak, Ş., ve Uça, S.** (2009). İlköğretim Matematik Öğretiminde Teknoloji Kullanımına İlişkin Algı Ölçeği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 270–287.
- Özdemir, S.** (2000). Eğitimde örgütsel yenileşme. (5.Baskı) Ankara: Pegem Yayıncılık
- Patrinos H. A. and Psacharopoulos G.,** (2011), Education; Past, Present and Future Global Challenges, Policy Research Working Paper 5616, The World Bank Human Development Network Education Team

- Patton, M. Q.** (1999). Enhancing the quality and credibility of qualitative analysis. *Health Services Research*, 34(5 Part 2), 1189-1208
- Polat ,S., Özcan, A. (2014)** Akıllı Tahta Kullanımıyla İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri , *Kastamonu Eğitim Dergisi S:439-455*
- Saraç, M.** (2019) Öğretmenlerin Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi, Tezsis Yüksek Lisans Proje Çalışması
- Schumpeter, J. A.** (1934). The theory of economic development: An inquiry into profits, capital, credit, interest, and the business cycle” (Vol. 55). Transaction Publishers.
- Schermerhorn, J. R.** (1989) Management for Productivity, Third edition. John Wiley and Sons Inc., New York, s:79-93.
- Şahin C.M., Namlı, N.,**(2018) Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanma Tutumlarının İncelenmesi, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi s:95-112*
- Şimşek, Ü.** (2015). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi. Aksaray Üniversitesi/Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Aksaray.
- Tabak, A., Erkuş, A. ve Meydan, C. H.** (2010). Denetim odağı ve yenilikçi birey davranışları arasındaki ilişkiler: Belirsizliğe tolerans ve risk almanın aracılık etkisi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 159-176.
- Temelli, D. , Genç ,S. Z.,** (2014) Akıllı Tahtaya Yönelik Öğretmen Tutumları (Çanakkale İli Örneği) *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, s:41-58*
- Tezcan M.,** 1985, Eğitim Sosyolojisi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayınları
- Tezcan, M.** (2009). Eğitim sosyolojisi. Ankara: Şafak Matbaacılık Ltd.
- Tyler R. W.,** (1950). Basic Principles of Curriculum and Instruction. The University of Chicago Press
- Töre, E. ,** (2020) Değişim ve Yenilik Sürecine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi: Nitel Bir Çalışma , *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi s: 897-926*
- Usluel, Y. K., ve Mazman, S. G.** (2010). Eğitimde yeniliklerin yayılımı, kabulü ve benimsenmesi sürecinde yer alan öğeler: Bir içerik analizi çalışması. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 39, 60-74.

- Uzkurt, C. (2008).** Pazarlamada Değer Aracı Olarak: Yenilik Yönetimi ve Yenilikçi Örgüt Kültürü. Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.
- Yavuz, A., Albeni M. Ve Göze Kaya, D. (2009).** Ulusal inovasyon politikaları ve kamu harcamaları: çeşitli ülkeler üzerine bir karşılaştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14(3):65-90.
- Yavuz Mumcu, H., ve Dönmez Usta, N. (2014).** Öğretmen Adaylarının Bilgisayar ve İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları. Öğretim Teknolojileri & Öğretmen Eğitimi Dergisi (Journal of Instructional Technologies & Teacher Education), 3(3), 44–55.
- Yaylak, E. , (2017)** Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Eğitimde Sosyal Medyayı Kullanım Düzeyleri Ve Görüşleri , *Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi*
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2008).** Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (7. Baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yiğit, E. Ö. (2011).** Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Teknoloji Okuryazarlığı Düzeylerinin ve Teknoloji ile Bütünleştirilmiş Sosyal Bilgiler Öğretimine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi. Marmara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

